

УДК 811.111 (079.1):378.4(477—25)КМА

Батпурська Л. А., Куровська О. В.

ПОЗИТИВНИЙ І НЕГАТИВНИЙ ДОСВІД КАФЕДРИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ НаУКМА В ТЕСТОВІЙ ПЕРЕВІРЦІ ЗНАНЬ АБІТУРІЄНТІВ

У статті висвітлюється загальна характеристика типових завдань вступного тесту з англійської мови в НаУКМА. Обговорюються критерії, змісту, методу складання й оцінювання завдань, а також вимоги, яких слід дотримуватися при складанні тесту.

Методика створення вступного тесту в НаУКМА засновується на принципах відповідності цілям університету, де англійська мова є другою робочою мовою, та надійності. При складанні тесту ми користуємось критеріями змісту, методу й оцінювання/обрахування (measurement). Велика увага, отже, приділяється збалансованості змісту, методу складання й оцінювання.

Така методика створення тестів для перевірки знань абітурієнтів, критерії оцінювання постійно вдосконалюються, переглядаються. Вступне тестування в НаУКМА, яке триває 30 ХВ. і складається з 64 позицій, розраховане на 10 балів, призначене не лише для визначення ступеня мовної компетенції абітурієнта, а й для подальшого розподілу в академічній групі за рейтингом тих абітурієнтів, які перейшли до категорії студентів.

Тест містить завдання на перевірку таких основних мовних навичок як слухання та розуміння прочитаного, де перевіряється не тільки володіння навичками сприйняття, а й знання лексико-граматичної системи мови. Завдання на слухання (10 позицій) складаються з двох етапів:

1) слухання короткого тексту звучанням 3— 5 хвилин;

2) слухання короткої ситуації або речення (5 ХВ).

Завдання другого підрозділу перевіряють навички сприйняття цільного тексту (10 позицій), окремих ситуацій чи речень (до 20 позицій) та виправлення помилок (10 позицій).

До позитивних рис такого тестування, безперечно, відносимо його об'єктивність та швидкість перевірки завдяки комп'ютерній обробці тесту, а також можливість якісної перевірки важливих мовних умінь та навичок, якими є слухання та читання, знань абітурієнта з граматики та лексики.

Складаючи тест, ми мусимо пам'ятати, що ті завдання середнього рівня, які ми пропонуємо абітурієнтові виконати, мають якомога повніше відповідати мовленнєвим одиницям, що вживаються в реальному житті.

Відповідність цілям тестування тісно пов'язана з надійністю. Так, наприклад, у завданні на розуміння прочитаного (reading comprehension) слід забезпечити достатню кількість одиниць тестування, які є незалежними одна від одної, тобто друга одиниця завдання (ситуація з двома чи одним реченням або фразою) не повинна залежати за змістом від першої. Якщо у першій одиниці абітурієнт зробить помилку, то вона може спровокувати помилку у другій одиниці завдання, якщо не дотримуватися цього принципу.

З огляду на комп'ютерну перевірку вступного тесту, ми свідомо обмежуємося завданням на слухання фабульного тексту і п'яти коротких ситуацій або речень, завданнями на перевірку навичок читання і володіння лексикою до-середнього рівня мовної компетенції та на перевірку граматичної системи мови.

Завдання на слухання з вибором із п'яти варіантів відповідей однієї правильної вимагає, звичайно, навичок слухання й читання і, до того ж, перевіряє знання лексики, оскільки відволікаючі наповнювачі є здебільшого синонімами правильної відповіді. Завдання на слухання тексту звучанням 3 ХВ. має бути чітко організованим навколо цікавої фабули, прийнятним за тематикою і рівнем мовної компетенції, чітко артикульованим у звичайному мовленнєвому темпі. У другій половині завдання, коли зачитуються короткі ситуації чи речення, важливо стежити, щоб на всі відповіді було відведено однаковий час.

Завдання на розуміння прочитаного (reading comprehension) та на виправлення помилок (correcting mistakes) покликані перевірити граматичну, лексичну і прагматичну компетенції абітурієнта.

Метод тестування є вибір з п'яти мовних наповнювачів, чотири з яких є відволікаючими (multiple-choice). Звичайно, цей єдиний метод, який застосовується в тесті, знову ж таки обрано тому, що лише він є можливим засобом комп'ютерної перевірки, З іншого боку, вправи на multiple-choice потребу-

ють копіткої праці по знаходженню хибних варіантів (distractors), які не були б абсолютно неприйнятними. Безперечно, не можна ігнорувати й відсоток вгадування.

При конструюванні завдань на вибір з п'яти мовних наповнювачів треба стежити за дотриманням таких вимог:

1. Відволікаючі стимули мають належати до тієї ж загальної граматичної чи систематичної категорії, що й правильна відповідь.

2. Відволікаючі елементи повинні бути порівнюваними за складністю, довжиною.

3. Одиниці тестування мають бути сформульовані так, щоб закладалася тільки одна правильна відповідь.

4. Правильна відповідь повинна бути розміщена досить рівномірно в кожній з п'яти позицій протягом усього тесту. Треба уникати її постановки в якусь певну позицію.

Слід мати на увазі, що шанси на вгадування зменшуються зі збільшенням кількості альтернатив. Наприклад, з трьох альтернатив абітурієнти мають 33% вгадування правильної відповіді, з п'ятьма альтернативами шанси на вгадування правильної відповіді зменшуються до 20 %. Проте зменшення числа альтернатив, як уже зазначалося, додає труднощів укладачеві тесту, мета якого віднайти прийнятні варіанти наповнювачів.

На жаль, тест не дасть нам повної характеристики всіх аспектів мовної компетенції абітурієнта, оскільки через технічні причини, а саме, користування комп'ютерною перевіркою всього тесту, ми не можемо відстежити, як абітурієнт володіє усіма чотирма основними навичками: читання, письмо, говоріння, слухання тому, що в тест, на жаль, не можуть бути включені творчі завдання та інтерв'ю, які є найпозитивнішими критеріями виявлення мовної компетенції. До того ж такий "механістичний" характер тесту не дає можливості ширшого підходу до вивчення мови, оскільки майбутні абітурієнти зосереджуються переважно на граматичній системі МО-

ви, не розвиваючи навичок говоріння та письма. Шліфуючи навички виконання тесту, вони швидше проявляють здатність виконувати завдання на вибір з кількох можливих варіантів, аніж поліпшують усі аспекти мовної компетенції.

Досвід складання вступного тестування минулих років із включенням завдань творчого характеру на перевірку продуктивних знань та вмінь, як от будування речень за базовими наповнювачами, а також написання параграфу на задану тему, свідчив про певну суб'єктивність в оцінюванні цього виду робіт.

Однак вважаємо за можливе вдосконалення оцінювання цього виду завдань із залученням не одного, а двох-трьох перевіряючих, створюючи умови для підвищення критерію об'єктивності оцінки. Принагідне зазначимо, що у світовій практиці тестування не відмовляються від творчих письмових завдань (IELTS, TOEFL, FCE, CAE, Proficiency English, Pittman), поєднуючи їх оцінювання спеціалістами та автоматизований тип перевірки всіх інших типів завдань, складених за принципами Multiple Choice!

Щодо перевірки мовленнєвих навичок, то, очевидно, що, зважаючи на фактори часу та значної кількості абітурієнтів, проведення інтерв'ю не може, на жаль, бути складовою вступного тестування.

Загалом слід зазначити, що вступний тест НАУКМА дає порівняно об'єктивну характеристику мовної компетенції (за невеликим винятком) абітурієнтів, підтвердженням чому є подальша робота вже зі студентами в академічних групах, створених за рейтингом вступного тестування.

Згодом, у зв'язку з поліпшенням стану викладання англійської мови у школах України в цілому за останні чотири роки виникає не тільки можливість, а й необхідність у складанні вступного тесту орієнтуватися не на до-середній рівень (pre-intermediate), а на середній (intermediate) рівень підготовки із введенням у тест завдань творчого характеру для перевірки не тільки рецептивних, а й продуктивних навичок абітурієнта.

1. Grant Henning. A guide to Language Testing. Henle and Heinle Publishers, 1987, 198 p.

2. Harold S. Madsen. Techniques in Testing. Oxford Univ. Press, 1983, 212p.

3. Nic Underbill. Cambridge Univ. Press, 1987, 117p.

Baturska L. A., Kurovska O. V.

POSITIVE AND NEGATIVE EXPERIENCE IN TESTING NaUKMA APPLICANTS' ENGLISH LANGUAGE COMPETENCE

The article gives general characteristic of typical tasks of the English entrance test taken in "Kyiv-Mohyla" Academy. Discussed are not only criteria of contents, method, evaluation of tasks, but also requirements to them.